Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1059

2025 5 28

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2025/1059

2025 m. gegužės 19 d.

dėl Portugalijos veiklos rezultatų plano projekte, pateiktame pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 549/2004, nurodytų tikslinių veiklos rezultatų rodiklių derėjimo su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais, taikomais Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir rinkliavų sistemos ketvirtuoju ataskaitiniu laikotarpiu

(pranešta dokumentu Nr. C(2025) 2929)

(Tekstas autentiškas tik portugalų kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 549/2004, nustatantį bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą, (Pagrindų reglamentą) ([1]), ypač į jo 11 straipsnio 3 dalies c punktą,

atsižvelgdama į 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/2803 dėl Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo ([2]), ypač į jo 58 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2019 m. vasario 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/317, kuriuo nustatoma Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir mokesčių sistema ir panaikinami įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 390/2013 ir (ES) Nr. 391/2013 ([3]), ypač į jo 14 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

BENDRIEJI ASPEKTAI

(1) pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnį, valstybės narės nacionaliniu lygmeniu arba funkcinių oro erdvės blokų (toliau – FOEB) lygmeniu turi parengti planus, į kuriuos įtraukiami kiekvieno oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatų ir rinkliavų sistemos ataskaitinio laikotarpio tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai. Į tuos planus turi būti įtraukti vietos tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, kurie dera su atitinkamo ataskaitinio laikotarpio Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais;

(2) ketvirtojo ataskaitinio laikotarpio (AL4, 2025–2029 m.) Sąjungos masto tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai buvo nustatyti Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2024/1688 ([4]);

(3) visos valstybės narės parengė ir priėmė AL4 veiklos rezultatų planų projektus ir iki 2024 m. spalio 1 d. pateikė juos Komisijai įvertinti. Patikrinusi tų veiklos rezultatų planų projektų išsamumą, Komisija paprašė valstybių narių iki 2024 m. lapkričio 15 d. pateikti atnaujintus veiklos rezultatų planų projektus;

(4) šiame sprendime pateikiamas Komisijos vertinimas grindžiamas Portugalijos pateiktu atnaujintu AL4 veiklos rezultatų plano projektu (toliau – veiklos rezultatų plano projektas);

(5) veiklos rezultatų apžvalgos įstaiga, padedanti Komisijai įgyvendinti veiklos rezultatų sistemą, pateikė Komisijai ataskaitą, kurioje išdėstė savo rekomendaciją dėl veiklos rezultatų planų projektų vertinimo;

([1]) OL L 96, 2004 3 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) OL L, 2024/2803, 2024 11 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) OL L 56, 2019 2 25, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) 2024 m. birželio 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1688, kuriuo nustatomi ketvirtojo ataskaitinio laikotarpio (2025 m. sausio 1 d. – 2029 m. gruodžio 31 d.) Sąjungos masto oro eismo valdymo tinklo tiksliniai veiklos rodikliai, (OL L, 2024/1688, 2024 6 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 14 straipsnio 1 dalį, Komisija įvertino į veiklos rezultatų plano projektą įtrauktų vietos tikslinių veiklos rezultatų rodiklių derėjimą pagal to įgyvendinimo reglamento IV priedo 1 punkte nustatytus kriterijus ir, kai aktualu, atsižvelgdama į vietos aplinkybes;

(7) atlikdama veiklos rezultatų plano projekto vertinimą, Komisija kartu papildomai peržiūrėjo veiklos rezultatų plano projektą atsižvelgdama į to įgyvendinimo reglamento IV priedo 2 punkte nurodytus elementus. Dėl Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 2.1 punkto d papunkčio vii dalies Komisija pažymi, kad atlikdama tą peržiūrą ji išsamiai nevertino metodikos, kurią Portugalija taikė skirstydama maršruto ir terminalo paslaugų išlaidas per AL4. Todėl šiame etape Komisija nepadarė jokių išvadų dėl tos išlaidų skirstymo metodikos atitikties Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 550/2004 ([5]) 15 straipsnio 2 dalies e ir f punktams ir Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 22 straipsnio 5 daliai;

KOMISIJOS VERTINIMAS

Saugos tikslinių rodiklių vertinimas

(8) į veiklos rezultatų plano projektą įtrauktų pagrindinės saugos veiklos rezultatų srities tikslinių rodiklių derėjimas įvertintas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.1 punktą;

(9) saugos valdymo veiksmingumo srityje Portugalija pasiūlė šiuos pagrindinės saugos veiklos rezultatų srities tikslinius veiklos rezultatų rodiklius, suskirstytus pagal saugos valdymo tikslą ir išreikštus įgyvendinimo lygiu:

Portugalija	**Saugos valdymo veiksmingumo tiksliniai rodikliai, išreikšti įgyvendinimo lygiu (nuo EASA A iki D lygio)**					
Oro navigacijos paslaugų teikėjas	**Saugos valdymo tikslas**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
„NAV Portugal“	Saugos politika ir tikslai	C	C	C	C	**C**
	Saugos rizikos valdymas	C	C	C	D	**D**
	Saugos užtikrinimas	C	C	C	C	**C**
	Saugos skatinimas	C	C	C	C	**C**
	Saugos kultūra	C	C	C	C	**C**

(10) Komisija pažymi, kad Portugalijos pasiūlyti oro navigacijos paslaugų teikėjo „NAV Portugal“ saugos tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai yra lygūs kiekvienų 2025–2029 m. laikotarpio kalendorinių metų Sąjungos masto saugos tiksliniams rodikliams, išskyrus saugos rizikos valdymo tikslą, kuris Sąjungos masto tikslinio rodiklio lygį turėtų pasiekti 2029 m.;

(11) Komisija konstatuoja, kad į veiklos rezultatų plano projektą įtrauktos priemonės, skirtos padėti oro navigacijos paslaugų teikėjui „NAV Portugal“ pasiekti vietos saugos tikslinius rodiklius, pavyzdžiui, su sauga susijusių vidaus skyrių vaidmens stiprinimas ir geresnis jų aprūpinimas darbuotojais, prognozavimo priemonių ir metodikos integravimas į saugos valdymo veiklą;

([5]) 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 550/2004 dėl oro navigacijos paslaugų teikimo bendrame Europos danguje (Paslaugų teikimo reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) remiantis 9, 10 ir 11 konstatuojamosiose dalyse išdėstytais faktais ir atsižvelgiant į tai, kad Įgyvendinimo sprendime (ES) 2024/1688 nustatyti Sąjungos masto saugos tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai turi būti pasiekti iki paskutinių AL4 metų, t. y. iki 2029 m., į veiklos rezultatų plano projektą įtraukti vietos saugos tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai turėtų būti laikomi derančiais su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais;

Aplinkos apsaugos tikslinių rodiklių vertinimas

(13) į veiklos rezultatų plano projektą įtrauktų pagrindinės aplinkos apsaugos veiklos rezultatų srities tikslinių rodiklių, susijusių su vidutiniu tikrosios trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumu, derėjimas įvertintas remiantis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.2 punkte nustatytu kriterijumi. Todėl Portugalijos pasiūlyti aplinkos apsaugos tiksliniai rodikliai palyginti su atitinkamomis horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumo pamatinėmis vertėmis, pateiktomis Europos maršrutų tinklo gerinimo plane (angl. *European Route Network Improvement Plan*, ERNIP), kuris buvo parengtas pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123 ([6]) I priedą ir prieinamas tuo metu, kai buvo priimti AL4 Sąjungos masto tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, t. y. 2024 m. liepos 2 d.;

(14) Portugalijos pasiūlyti AL4 aplinkos apsaugos tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai ir atitinkamos ERNIP nurodytos nacionalinės pamatinės vertės, išreikštos vidutiniu tikrosios trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumu:

Portugalija	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Pagrindinės aplinkos apsaugos veiklos rezultatų srities tiksliniai rodikliai, išreikšti vidutiniu tikrosios trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumu	**1,48 %**	**1,46 %**	**1,44 %**	**1,42 %**	**1,40 %**
Pamatinės vertės	1,48 %	1,46 %	1,44 %	1,42 %	1,40 %

(15) Komisija pažymi, kad Portugalijos pasiūlyti aplinkos apsaugos tiksliniai rodikliai yra lygūs atitinkamoms kiekvienų AL4 kalendorinių metų nacionalinėms pamatinėms vertėms;

(16) Komisija konstatuoja, kad į veiklos rezultatų plano projektą Portugalija įtraukė priemones, skirtas vietos aplinkos apsaugos tiksliniams rodikliams pasiekti, pavyzdžiui, bus įgyvendinamos tarpvalstybinės laisvų maršrutų oro erdvės iniciatyvos ir, bendradarbiaujant su tinklo valdytoju, restruktūrizuojama oro erdvė;

(17) remiantis 14, 15 ir 16 konstatuojamosiose dalyse išdėstytais faktais, į veiklos rezultatų plano projektą įtraukti pagrindinės aplinkos apsaugos veiklos rezultatų srities tiksliniai rodikliai turėtų būti laikomi derančiais su AL4 Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais;

Pajėgumo tikslinių rodiklių vertinimas

(18) į veiklos rezultatų plano projektą įtrauktų pagrindinės pajėgumo veiklos rezultatų srities tikslinių rodiklių, susijusių su vidutiniu vieno skrydžio maršrutiniu oro eismo srautų valdymo (toliau – OESV) užlaikymu, derėjimas įvertintas remiantis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.3 punkte nustatytu kriterijumi. Todėl Portugalijos pasiūlyti maršruto pajėgumo tiksliniai rodikliai buvo palyginti su atitinkamomis pamatinėmis vertėmis, nurodytomis tinklo veiklos plane, kuris buvo parengtas pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123 9 straipsnį ir prieinamas tuo metu, kai buvo priimti AL4 Sąjungos masto tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, t. y. 2024 m. liepos 2 d.;

([6]) 2019 m. sausio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/123, kuriuo nustatomos išsamios oro eismo valdymo (OEV) tinklo funkcijų vykdymo taisyklės ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 677/2011, (OL L 28, 2019 1 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

(19) Portugalijos pasiūlyti AL4 maršruto pajėgumo tiksliniai rodikliai, išreikšti vieno skrydžio OESV užlaikymo minutėmis, ir atitinkamos tinklo veiklos plane nurodytos pamatinės vertės:

Portugalija	2025	2026	2027	2028	2029
Pagrindinės pajėgumo veiklos rezultatų srities tiksliniai rodikliai, išreikšti vieno skrydžio maršrutinio OESV užlaikymo minutėmis	**0,30**	**0,23**	**0,19**	**0,16**	**0,16**
Pamatinės vertės	0,30	0,23	0,19	0,16	0,16

(20) Komisija pažymi, kad Portugalijos pasiūlyti maršruto pajėgumo tiksliniai rodikliai yra lygūs atitinkamoms kiekvienų AL4 kalendorinių metų nacionalinėms pamatinėms vertėms;

(21) Komisija konstatuoja, kad į veiklos rezultatų plano projektą Portugalija įtraukė priemones, skirtas maršruto pajėgumo tiksliniams rodikliams pasiekti. Tos priemonės apima reikšmingą skrydžių vadovų, vykdančių operacijas rajono skrydžių valdymo vadavietėje, skaičiaus padidinimą ir oro erdvės restruktūrizavimą siekiant padidinti turimus pajėgumus ir sumažinti esamas kliūtis turėti daugiau pajėgumų. Atsižvelgdama į veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos išvadas, Komisija mano, kad Portugalija, norėdama paremti savo AL4 pajėgumo tikslinių veiklos rezultatų rodiklių įgyvendinimą, turėtų įsipareigoti įgyvendinti visas tinklo veiklos plane nustatytas veiklos priemones;

(22) remiantis 19, 20 ir 21 konstatuojamosiose dalyse išdėstytais faktais, į veiklos rezultatų plano projektą įtraukti pagrindinės pajėgumo veiklos rezultatų srities tiksliniai rodikliai turėtų būti laikomi derančiais su AL4 Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais;

Terminalo oro navigacijos paslaugų pajėgumo tikslinių rodiklių peržiūra

(23) atlikdama veiklos rezultatų plano projekto vertinimą, Komisija pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 2.1 punkto b papunktį kartu papildomai peržiūrėjo veiklos rezultatų plano projektą atsižvelgdama į to įgyvendinimo reglamento 1 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytiems oro uostams nustatytus terminalo oro navigacijos paslaugų pajėgumo tikslinius veiklos rezultatų rodiklius. Nustatyta, kad tie tiksliniai rodikliai nekelia susirūpinimo;

Ekonominio efektyvumo tikslinių rodiklių vertinimas

(24) į veiklos rezultatų plano projektą įtrauktų pagrindinės ekonominio efektyvumo veiklos rezultatų srities tikslinių rodiklių, susijusių su maršruto oro navigacijos paslaugų teikimo nustatytosiomis vieneto išlaidomis (toliau – NVI), derėjimas įvertintas remiantis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto a, b ir c papunkčiuose nustatytais kriterijais. Tie kriterijai – NVI pokytis per AL4, ilgalaikis NVI pokytis per trečiąjį ataskaitinį laikotarpį (AL3) ir AL4 (2020–2029 m.) ir NVI bazinė vertė rinkliavų zonos lygmeniu, palyginti su vidutine verte rinkliavų zonose, kuriose oro navigacijos paslaugų teikėjai vykdo veiklą panašiomis veiklos ir ekonominėmis sąlygomis;

(25) Portugalijos pasiūlyti AL4 maršruto ekonominio efektyvumo tiksliniai rodikliai ir susijusios bazinės vertės:

Portugalijos maršruto rinkliavų zona	2019 m. bazinė vertė	2024 m. bazinė vertė	2025	2026	2027	2028	2029
Pagrindinės ekonominio efektyvumo veiklos rezultatų srities tiksliniai rodikliai ir bazinės vertės, išreikšti nustatytosiomis vieneto išlaidomis (realiąja verte 2022 m. kainomis)	**38,15 EUR**	**37,42 EUR**	**36,94 EUR**	**36,92 EUR**	**36,48 EUR**	**35,27 EUR**	**33,71 EUR**

(26) kalbant apie Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto a papunktyje nustatytą vertinimo kriterijų, Komisija pažymi, kad Portugalijos NVI pokytis rinkliavų zonos lygmeniu, sudarantis – 2,1 % per AL4, yra geresnis už Sąjungos masto pokytį, kuris per tą patį laikotarpį yra – 1,2 %;

(27) kalbant apie Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto b papunktyje nustatytą vertinimo kriterijų, Komisija pažymi, kad Portugalijos ilgalaikis NVI pokytis per AL3 ir AL4 rinkliavų zonos lygmeniu, sudarantis – 1,4 %, yra geresnis už ilgalaikį Sąjungos masto pokytį, kuris per tą patį laikotarpį yra – 1,0 %;

(28) kalbant apie Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto c papunktyje nustatytą vertinimo kriterijų, Komisija pažymi, kad Portugalijos NVI bazinė 37,42 EUR vertė (realiąja verte 2022 m. kainomis, EUR2022) yra +49,3 % didesnė už vidutinę atitinkamos lyginamosios grupės, nurodytos Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1688 7 straipsnyje, bazinę 25,06 EUR vertę (EUR2022);

(29) kaip nurodyta 26 ir 27 konstatuojamosiose dalyse, akivaizdu, kad Portugalijos rodikliai yra pastebimai geresni už Sąjungos masto NVI pokytį per AL4 ir taip pat yra geresni už ilgalaikį Sąjungos masto NVI pokytį. Tai yra įrodymas, kad Portugalijoje tiek vidutinės trukmės, tiek ilguoju laikotarpiu veiksmingai didinamas ekonominis efektyvumas. Todėl Komisija mano, kad Portugalijos bazinės vertės nuokrypis nuo 28 konstatuojamojoje dalyje nurodytos atitinkamos lyginamosios grupės vertės netrukdo nustatyti, kad Portugalijos rodikliai dera su Sąjungos masto ekonominio efektyvumo tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais;

(30) remiantis 25–29 konstatuojamosiose dalyse išdėstytais faktais, į veiklos rezultatų plano projektą įtraukti pagrindinės ekonominio efektyvumo veiklos rezultatų srities tiksliniai rodikliai turėtų būti laikomi derančiais su AL4 Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais;

Terminalo oro navigacijos paslaugų ekonominio efektyvumo tikslinių rodiklių peržiūra

(31) atlikdama veiklos rezultatų plano projekto vertinimą, Komisija pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 2.1 punkto c papunktį kartu papildomai peržiūrėjo veiklos rezultatų plano projektą atsižvelgdama į to įgyvendinimo reglamento 1 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytiems oro uostams nustatytus terminalo oro navigacijos paslaugų ekonominio efektyvumo tikslinius veiklos rezultatų rodiklius. Nustatyta, kad tie tiksliniai rodikliai nekelia susirūpinimo;

IŠVADOS

(32) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, į Portugalijos veiklos rezultatų plano projektą įtraukti tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai turėtų būti laikomi derančiais su AL4 Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Į Portugalijos pateiktą ketvirtojo ataskaitinio laikotarpio (AL4) veiklos rezultatų plano projektą įtraukti tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, nurodyti šio sprendimo priede pateiktame sąraše, dera su AL4 Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais, nustatytais Įgyvendinimo sprendime (ES) 2024/1688.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Portugalijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2025 m. gegužės 19 d.

Komisijos vardu
Apostolos TZITZIKOSTAS
Komisijos narys

PRIEDAS

Į Portugalijos veiklos rezultatų plano projektą įtraukti tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, pripažinti derančiais su ketvirtojo ataskaitinio laikotarpio Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais

PAGRINDINĖ SAUGOS VEIKLOS REZULTATŲ SRITIS

Portugalija	**Saugos valdymo veiksmingumo tiksliniai rodikliai**, išreikšti įgyvendinimo lygiu (nuo Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) A iki D lygio)					
Oro navigacijos paslaugų teikėjas	**Saugos valdymo tikslas**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
„NAV Portugal“	Saugos politika ir tikslai	C	C	C	C	C
	Saugos rizikos valdymas	C	C	C	D	D
	Saugos užtikrinimas	C	C	C	C	C
	Saugos skatinimas	C	C	C	C	C
	Saugos kultūra	C	C	C	C	C

PAGRINDINĖ APLINKOS APSAUGOS VEIKLOS REZULTATŲ SRITIS

Portugalija	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Pagrindinės aplinkos apsaugos veiklos rezultatų srities tiksliniai rodikliai, išreikšti vidutiniu tikrosios trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio efektyvumu	**1,48 %**	**1,46 %**	**1,44 %**	**1,42 %**	**1,40 %**

PAGRINDINĖ PAJĖGUMO VEIKLOS REZULTATŲ SRITIS

Portugalija	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Pagrindinės pajėgumo veiklos rezultatų srities tiksliniai rodikliai, išreikšti vieno skrydžio maršrutinio OESV užlaikymo minutėmis	**0,30**	**0,23**	**0,19**	**0,16**	**0,16**

PAGRINDINĖ EKONOMINIO EFEKTYVUMO VEIKLOS REZULTATŲ SRITIS

Portugalijos maršruto rinkliavų zona	**2019 m. bazinė vertė**	**2024 m. bazinė vertė**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Pagrindinės ekonominio efektyvumo veiklos rezultatų srities tiksliniai rodikliai ir bazinės vertės, išreikšti nustatytosiomis vieneto išlaidomis (realiąja verte 2022 m. kainomis)	**38,15 EUR**	**37,42 EUR**	**36,94 EUR**	**36,92 EUR**	**36,48 EUR**	**35,27 EUR**	**33,71 EUR**